

नेपाल राजपत्र

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ६६) काठमाडौं, पुस २५ गते, २०७३ साल (अतिरिक्ताङ्क १६)

भाग ४

व्यवस्थापिका-संसद सचिवालयको सूचना

नेपालको संविधानको धारा २७४ को उपधारा (२) बमोजिम मिति २०७३।०९।२४ गते व्यवस्थापिका-संसदमा पेश भएको नेपालको संविधानलाई संशोधन गर्न बनेको देहायको विधेयक सोही संविधानको धारा २७४ को उपधारा (३) बमोजिम सर्वसाधारण जनताको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ :-

नेपालको संविधानलाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना : नेपालको संविधानलाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २९६ को उपधारा (१) बमोजिमको व्यवस्थापिका-संसदले यो संशोधन जारी गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस संशोधनको नाम “नेपालको संविधान (दोस्रो संशोधन), २०७३” रहेको छ ।

(२) यो संशोधन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. नेपालको संविधानको धारा ६ मा संशोधन : नेपालको संविधान (यस पछि "संविधान" भनिएको) को धारा ६ को अन्त्यमा देहायको वाक्यांश थपिएको छ :-

"नेपाल सरकारले भाषा आयोगको सिफारिसमा सबै मातृ भाषाहरूलाई संविधानको अनुसूचीमा समावेश गर्नेछ ।"

३. संविधानको धारा ७ मा संशोधन : संविधानको धारा ७ को उपधारा (२) पछि देहायको उपधारा (२क) थपिएको छ :-

"(२क) भाषा आयोगको सिफारिसमा नेपाल सरकारले सरकारी कामकाजको भाषा भनी निर्णय गरिएका भाषाहरूलाई संविधानको अनुसूचीमा समावेश गर्नेछ ।"

४. संविधानको धारा ११ मा संशोधन : संविधानको धारा ११ को उपधारा (६) को सट्टा देहायको उपधारा (६) राखिएको छ :-

"(६) नेपाली नागरिकसँग वैवाहिक सम्बन्ध कायम गरेकी विदेशी महिलाले चाहेमा आफ्नो देशको नागरिकता त्याग्ने कारबाही चलाएपछि संघीय कानून बमोजिम नेपालको वैवाहिक अंगीकृत नागरिकता लिन सक्नेछ ।"

५. संविधानको धारा ८६ मा संशोधन : संविधानको धारा ८६ को उपधारा (२) को खण्ड (क) को सट्टा देहायको खण्ड (क) राखिएको छ :-

"(क) प्रदेश सभाका सदस्य, गाउँपालिकाका अध्यक्ष र उपाध्यक्ष तथा नगरपालिकाका प्रमुख र उपप्रमुख रहेको निर्वाचक मण्डलद्वारा संघीय कानून बमोजिम प्रदेश सभाका सदस्य, गाउँपालिकाका अध्यक्ष र उपाध्यक्ष तथा नगरपालिकाका प्रमुख र उपप्रमुखको मतको भार फरक हुने गरी प्रत्येक प्रदेशबाट कम्तीमा एक जना महिला, एक जना दलित र एक जना अपाङ्गता भएका व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक सहित

खण्ड ६६) अतिरिक्ताङ्क १६ नेपाल राजपत्र भाग ४ मिति २०७३।१।२५

तीन जनाका दरले एक्काइस र बाँकी पैँतीस जना प्रत्येक प्रदेशको जनसङ्ख्याको अनुपातमा निर्वाचित हुने गरी जम्मा छपन्न जना ।

तर प्रदेशबाट पैँतीस जना सदस्य निर्वाचन गर्दा सम्बन्धित प्रदेशको जनसङ्ख्याको अनुपातमा चौध जना महिला समेतको प्रतिनिधित्व हुने गरी संघीय कानून बमोजिम निर्वाचित गरिनेछ ।”

६. संविधानको धारा २८७ मा संशोधन : संविधानको धारा २८७ को उपधारा (६) को खण्ड (क) पछि देहायको खण्ड (क१) थपिएको छ :-

“(क१) धारा ६ बमोजिमका नेपालमा बोलिने सबै मातृ भाषाहरूको सूची तयार गरी नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने ।”

७. संविधानको अनुसूची-४ मा संशोधन : संविधानको अनुसूची-४ को प्रदेश नं. ४ र प्रदेश नं. ५ को सट्टा देहायका प्रदेश नं. ४ र प्रदेश नं. ५ राखिएका छन् :-

प्रदेश नं. ४	प्रदेश नं. ५
१. गोरखा	१. नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)
२. लमजुङ	२. रूपन्देही
३. तनहुँ	३. कपिलवस्तु
४. कास्की	४. दाङ
५. मनाङ	५. बाँके
६. मुस्ताङ	६. बर्दिया
७. पर्वत	
८. स्याङ्जा	
९. म्याग्दी	
१०. बागलुङ	
११. पाल्पा	
१२. गुल्मी	

खण्ड ६६) अतिरिक्ताङ्क १६ नेपाल राजपत्र भाग ४ मिति २०७३।१।२५

१३. अर्घाखाँची	
१४. नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	
१५. रोल्पा	
१६. प्युठान	
१७. रुकुम (पूर्वी भाग)	

आज्ञाले,
मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको महासचिव